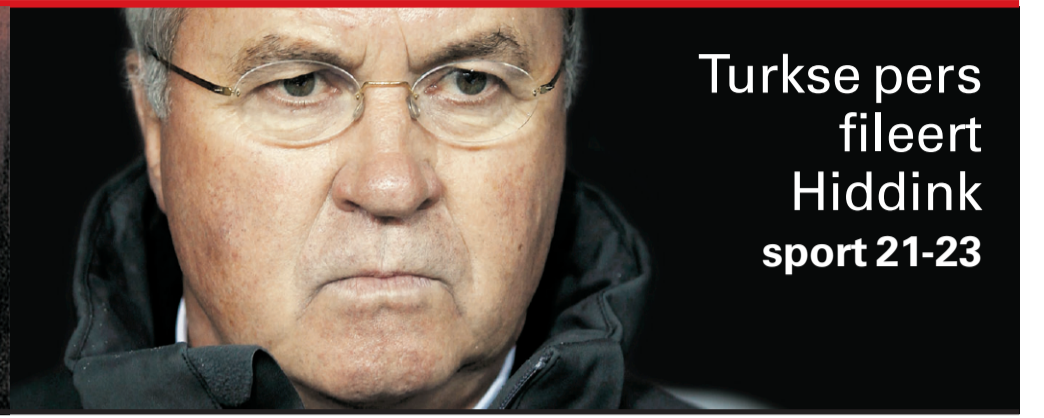

Abraham Bloemaert had er duidelijk lol in
cultuur 17

Turkse pers fileert Hiddink sport 21-23

Monti belooft tempo met modernisering van Italië

De beoogde Italiaanse premier Monti wil binnen enkele dagen een zakenkabinet presenteren. De financiële markten leken vanmorgen nog niet overtuigd dat Italië snel op orde komt.

Door onze correspondent
BAS MESTERS

ROME. Mario Monti is gisteravond onder voorbehoud benoemd tot de nieuwe premier van Italië. Hij heeft beloofd zo snel mogelijk een nieuwe ministersploeg te presenteren. Daarna wordt hij definitief minister-president van een zakenkabinet dat de hervormingen moet doorvoeren die Europa van Italië vraagt. „Een moeilijke uitdaging”, zei Monti. „Maar ik stel me in dienst van het land dat zichzelf kan redden.”

Monti volgt Silvio Berlusconi op die gisteravond in een videoboodschap aan de Italiaanse bevolking meldde dat hij is afgetreden uit „verantwoordelijkheidsgevoel” en „om verdere speculatieve aanvallen op Italië te voorkomen”. Hij weersprak dat zijn vertrek definitief is: „Aan wie mijn zogenaamde afscheid van het toneel heeft gevierd, zeg ik dat ik vanaf morgen mijn inzet verdubbeld om de fiscus, justitie en de instituties van Italië te hervormen.”

Een regering-Monti zou woensdag op zijn vroegst om het parlementair vertrouwen kunnen vragen.

Berlusconi's partij zegt nu Monti voorwaardelijk steun te geven, zolang hij zich beperkt tot het uitvoeren van de maatregelen die Berlusconi met Europa heeft afgesproken. Zaterdag zei Berlusconi nog over een kabinet-Monti: „Ik trek de stekker eruit wanneer ik dat wil.”

De oppositiepartijen steunen Monti. Maar de Lega Nord van Umberto Bossi zegt de maatregelen van geval tot geval te willen beoordelen: „We mengen ons niet in de rommel.”

Berlusconi's ontslag werd zaterdagavond met gejuich ontvangen op pleinen in Rome, Milaan en Bologna. Een orkestje speelde het Halleluja van Händel voor het presidentieel

paleis, dat Berlusconi om de menigte te ontwijken na zijn ontslag via de achterdeur verliet. Voor zijn huis kon hij een vernederende confrontatie met boze Italianen echter niet vermijden. Ze floten hem uit, gooiden munten naar zijn auto en riepen: „De cel in, nar.” De gekrenkte ex-premier omschreef dit vandaag als „triest”.

Ondanks de opluchting over Berlusconi's vertrek was er geen sprake van een volksfeest. Daarvoor zijn de Italianen te bezorgd over de toekomst en over de gevolgen van de hervormingsmaatregelen die het parlement dit weekend heeft goedgekeurd.

De extra ingrepen die Monti op

Met Mario Monti begint voor Italië een overgangperiode

voorspraak van Europa heeft aangekondigd kunnen tot sociale onrust leiden, zo wordt gevreesd. De Berlusconi-gezinde krant *Libero* waarschuwde gisterochtend haar lezers al voor Monti en de EU en kopte: „Op-letten voor je portemonnee”.

De situatie in Italië is enigszins vergelijkbaar met die in 1993. Ook toen besloot een president om na een steekpenningenschandaal, dat een hele politieke klasse wegvaagde, een zakenregering in te stellen. Daarna trad Berlusconi aan.

De ploeg die Monti zal voordragen zal naar verwachting voor een aanzienlijk deel bestaan uit hoogleraren van de Bocconi-universiteit in Milaan, waar Monti rector is.

Voor Italië begint nu een overgangperiode; inkrimpen van de overheid, liberalisering van de markt

en modernisering van de arbeidsmarkt. „Het einde van de privileges”, zoals Monti aankondigde. „Een poging om de internationale geloofwaardigheid van instituties en investeerders terug te verdienen”, zei president Napolitano, die Monti gisteren benoemde.

Veel Italianen kunnen het nog niet geloven. Berlusconi vertrok na 3.336 dagen regeren, maar het 'Berlusconisme' is volgens hen niet weg. „Dat is bij ons allen naar binnen gesijpeld”, zegt Lorella Zanardo. Zij bond de afgelopen jaren de strijd aan met de vernedering van (al dan niet ontblote) vrouwen op de televisie. De Italiaanse zanger Giorgio Gaber zong eerder: „Ik vrees niet de Berlusconi op zich, maar de Berlusconi in mij.” De verlossing van dit sjacherende, regels ontduikende en egocentrische Berlusconi, concludeerde *la Repubblica* gisteren, is „niet een kwestie van één normale dag, maar er zijn jaren van normale dagen nodig” om Italië te helen.

Het wordt wennen voor iedereen, afscheid nemen van de vorst die met volgwagens, sirene en bewakers door de stad raasde. „We verlangen naar saaiheid. We willen ons vervelen”, zei journalist Massimo Gramellini. In plaats van telefoontaps met gesprekken van een premier die zich voorbereidt op een volgende 'bunga bunga'-orgie droomt hij „van een politieagent die in slaap valt terwijl hij Monti en Draghi (ECB-president) moet af luisteren”. Wat dat betreft lijkt hij bij Monti aan het goede adres: onderkoeld, precies, wars van decorum. Gisteren ging hij met zijn vrouw naar de kerk en hij vroeg aan de cameraploegen die hem volgden: „Dit gaat toch niet elke dag zo, hè?”

Commentaar: pagina 2
In het nieuws: pagina 4-5

Rente Italië nog hoog, België maakt haast

Italië betaalde vanochtend 6,3 procent rente om 3 miljard euro aan staatsobligaties (met een looptijd van vijf jaar) te financieren. De rente ligt daarmee ruim een procentpunt hoger dan tijdens een veiling vorige maand, een teken dat ondanks het aftreden van Berlusconi beleggers nog lang niet overtuigd zijn dat de Italiaanse economie snel op orde wordt gebracht. Italië betaalde voor het laatst in juni 1997, voor de invoering van de euro, zo'n hoge vergoeding op obligaties met een looptijd van vijf jaar. De Italiaanse tienjaarsrente liep vanochtend op tot boven 6,5 procent. Vorige week schoot die rente boven de 7 procent, maar daalde weer na ingrijpen van de Europese Centrale Bank. Vandaag maakt de ECB bekend hoeveel zij heeft gekocht. Ook in België steeg de rente op staatsobligaties nadat gisteravond bleek dat formateur Elio Di Rupo niet kon voldoen aan de belofte vandaag een begroting af te hebben voor 2012, met 11,3 miljard aan bezuinigingen en extra inkomsten. Demissionair premier Yves Leterme zei vanmorgen dat zijn regering nu een begroting levert. Pijnlijk voor Di Rupo, maar België staat onder druk: de Europese Commissie wil dat België half december een begroting heeft, goedgekeurd door het parlement.

Door onze redacteur
ELLEN DE BRUIN

AMSTERDAM. Robbert Dijkgraaf vertrekt volgend jaar mei als president van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW). Hij wordt directeur van het Institute for Advanced Study in Princeton, New Jersey en zal de eerste niet-Engelstalige directeur van het instituut zijn.

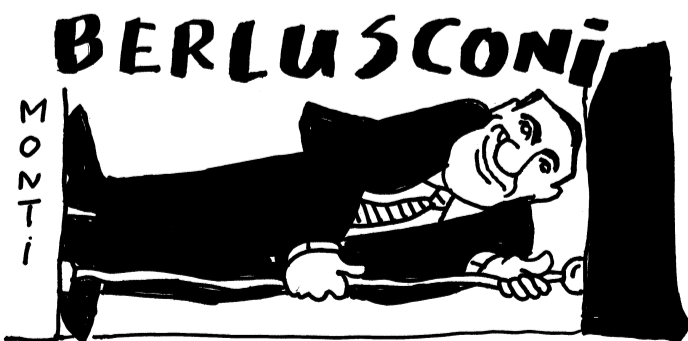
Dijkgraaf (1960) is sinds mei 2008 president van de KNAW, die de regering adviseert over wetenschapsbeleid en die topwetenschappers en verschillende instituten verenigt. Hij gaf de Nederlandse wetenschap een gezicht door vaak in de openbaarheid te treden; zo verscheen hij regelmatig, vergezeld door jonge talentvolle wetenschappers, in tv-programma *De Wereld Draait Door*. Dijkgraaf is ook columnist van de wetenschapsbijlage van deze krant.

Dijkgraaf ziet zijn vertrek naar Princeton als „een heel mooie volgende stap in mijn loopbaan, de perfecte mix van zelf onderzoek doen en bestuurlijke en publieke taken”, zegt hij vandaag in deze krant. Het Institute for Advanced Study is een multidisciplinair onderzoeksinstituut waar excellente wetenschappers permanent of tijdelijk fundamenteel onderzoek kunnen doen, zonder onderwijsverplichtingen. Albert Einstein was een van de eerste leden, van 1933 tot aan zijn dood in 1955. Andere prominente wetenschappers die er verbleven zijn bijvoorbeeld de wiskundigen Kurt Gödel (1906-1978) en John von Neumann (1903-1957) en cultureel antropoloog Clifford Geertz (1926-2006). Fysicus Robert Oppenheimer, die in de Tweede Wereldoorlog het Manhattan Project leidde dat de eerste atombom ontwikkelde, was van 1947 tot 1966 directeur van het IAS.

Dijkgraaf volgt de Britse natuurkundige Peter Goddard (1945) op, die in 2004 de eerste niet-Amerikaanse directeur werd. Dijkgraaf, zelf mathematisch fysicus en universiteitshoogleraar aan de Universiteit van Amsterdam, hoopt ook meer tijd te krijgen voor zijn eigen wetenschappelijk onderzoek.

Wie Dijkgraaf opvolgt als president van de KNAW is nog niet bekend. Het KNAW-bestuur besloot onlangs de presidentstermijn van drie tot vier jaar te verlengen.

Interview Dijkgraaf: pagina 12-13

Advertentie

nrclux
de muziekkeuze van
Janine Jansen
Carte Blanche

9 cd + 1 bonus-cd
34,95
EXCLUSIEF BIJ NRC
nrclux.nl/janine

Inhoud 36 pagina's

Binnenland 6-8 Buitenland 9-11 Het Grote Verhaal 12-13
Opinie 14-15 Familieberichten 26, 36 Wetenschap 16
Cultuur 17-19 Sport 21-27 Economie 28-29 Beurs 30-31
Media 32-35

12°C Aanhoudend zonnig

Na een grijze start klaart het morgen vanuit Limburg op steeds meer plekken op. Maxima tussen 4 en 11 graden. Woensdag nog fris en zonnig, vanaf donderdag zachter met meer wolken. **Weeroverzicht: pagina 35**

Lees NRC HANDELSBLAD

Bespaar tot **49%**

Ga naar nrc.nl/abo

8 710114 001009